

T.E.

CCOO
ensenyament

Catalunya

i informa

Treballadors i treballadores de l'Ensenyament

NÚMERO 290 - FEBRER 2008

www.ccoo.cat/ensenyament ensensa@ccoo.cat

e
s
p
e
c
i
a
l

de

març

Per la RETIRADA del document
de bases de la Llei d'Educació

8 de març

30 anys de Secretaries

Enguany se celebren 30 anys de la Secretaria de la Dona de la CONC, com també de les de moltes federacions, entre elles la nostra.

La Secretaria de la Dona de la Federació d'Ensenyament també fa 30 anys el 2008.

Si bé en un primer moment va tenir poca incidència en la dinàmica del sindicat i va durar un efímer període de dos cursos, en uns quants anys les dones de la Federació vam recuperar aquest espai amb energia i il·lusió fins ara.

En aquest temps la presència de la Secretaria en el conjunt del sindicat ha estat palpable i constant:

- *Trobades periòdiques per posar en comú les nostres reflexions.*
- *Participant i plantejant les nostres reflexions, aportacions i reivindicacions en els diferents àmbits i espais del sindicat: congressos, consell, executives...*
- *Organitzant jornades i conferències per tal de debatre i aprofundir la problemàtica específica de les dones, en la legislació sobre aquesta temàtica, sobre el pensament feminista i sobre la coeducació.*
- *Escrivint i publicant les nostres reflexions i mantenint la nostra presència, si més no en aquesta publicació, "Informa 8 de març", any rere any.*

Amb tot això, hem intentat aportar el nostre gra de sorra a la lluita per la igualtat d'oportunitats de les dones com a treballadores del sector i en la millora de la qualitat de l'ensenyament, plantejant-nos la lluita per una escola no sexista i coeducativa com el millor mètode per aconseguir-ho. Aquesta tasca ha estat possible gràcies a un nombre molt gran de dones que, al llarg d'aquests anys, han col·laborat des dels diferents àmbits i territoris del sindicat.

Roser Mulet

Han col·laborat en aquest número:

Mayte de Agorreta
Dolors Claver
Joan Collell
Adelina Escandell
Rosa Galdon
Mercè Garcés
Josep Ma. Isún
Josep M. Lacasta
Marta Labartra
Gemma Martret
Mercè Miralles
Roser Mulet
Mercè Otero
Joan Puntí
Enric València

Consell de redacció:

Mayte de Agorreta
Adelaida Bernaus
LLuís Filella
Ana Molina
Mercè Miralles
Joan Puntí
Secretaria de la dona de la FECCOO

EDICIÓ I MAQUETACIÓ:
Ana Molina

FEDERACIÓ D'ENSENYAMENT DE CCOO

Via Laietana 16, 4a
08003 Barcelona
Tel. 93 481 28 42
Fax: 93 268 42 72
e-mail: ensenya@ccoo.cat

sumari

- 2] Editorial
- 3] Educació per a la ciutadania i els drets humans
- 4-5] Frida Kahlo. Biografia. Proposta didàctica.
- 6] Doris Lesing. Biografia.
- 7-10] Actualitat sindical dels diferents sectors. Per la retirada del document de bases de la Llei d'Educació.
- 11] Unitat didàctica. CEIP Barrufet de Barcelona.
- 12] Noves lleis, noves demandes per educar en igualtat
- 13] Algunes reflexions sobre el document de bases de la LEC, des de la perspectiva de gènere
- 14] Terminologia referida a la coeducació
- 15] Va de llibres, va de cinema

LES OPINIONS EXPRESADES SÓN PRÒPIES DE L'AUTOR/A DE CADA UN DELS ARTICLES.

Educació per a la ciutadania i els drets humans

Roser Mulet

què vol dir educació per a la ciutadania? Per què una assignatura? Quins continguts s'han de desenvolupar? Com s'han d'estructurar? Amb quins materials? Quins assessoraments es necessiten?...

Se n'ha parlat molt de la nova assignatura d'Educació per a la Ciutadania des que es va saber que s'inclouia a la LOE.

Aquesta nova assignatura neix amb una forta i bel·ligerant oposició per part de la Conferència Episcopal Espanyola, que confon la formació moral amb l'ensenyament de la moral catòlica.

8 de març

La polèmica que ha suscitat aquesta posició s'ha erigit com a eix del debat, i ha desplaçat les reflexions que veritablement s'haurien de donar: què vol dir educació per a la ciutadania? Per què una assignatura? Quins continguts s'han de desenvolupar? Com s'han d'estructurar? Amb quins materials? Quins assessoraments es necessiten?...

En primer lloc, doncs, què s'entén per ciutadania?

Si bé Plató ja s'havia plantejat en la seva República l'educació dels ciutadans, per descomptat les dones no tenien categoria de ciutadanes i no se les tenia en compte; tampoc se les reconeixia a la Declaració Universal dels Drets de l'Home i dels Ciutadans de 1789 a França on, fins i tot, la seva denúncia va costar la guillotina a Olimpia de Gouge. El dret a vot (que és la carta d'identitat de ciutadania) de les dones, a l'Estat espanyol no es va reconèixer fins al 1936. Cal reflexionar-hi, perquè aquest concepte no és estàtic, i cal veure, per tant, de quina ciutadania estem parlant.

Aquesta assignatura hauria d'evidenciar la realitat dels homes i de les dones, trencar els estereotips tradicionalment assignats a la dona i fomentar la consciència crítica dels comportament sexistes i violents. Aquests continguts haurien de ser la centralitat d'aquesta assignatura, i no és suficient que

quedin relegats a alguns temes que es tracten en algun dels cursos en què s'imparteix l'assignatura.

Inicialment, quan es va incloure a la LOE una assignatura que deia, textualment, "es prestarà especial atenció a la igualtat entre homes i dones", semblava que es podia ajudar a reforçar la situació clarament insuficient que suposava treballar des d'una perspectiva transversal la coeducació amb el disseny, els suports i els recursos que es tenen, però no és així.

La implantació d'aquesta assignatura no resol i, evidentment, no satisfà les perspectives que suposava comptar amb un nou espai des d'on treballar d'una forma més generalitzada en tots els centres.

Així, doncs, és indispensable:

- Fomentar la reflexió sobre els continguts que es volen transmetre en aquesta assignatura, exigir els recursos i els materials necessaris i impedir que es desvirtui i s'usurpi el veritable debat.
- Reclamar el suport als projectes i les iniciatives coeducatives dels centres i de les persones implicades.
- És bàsic exigir una formació inicial i permanent del professorat en temes d'igualtat d'oportunitats i de coeducació perquè realment sigui factible una educació no sexista de ciutadanes i ciutadans.

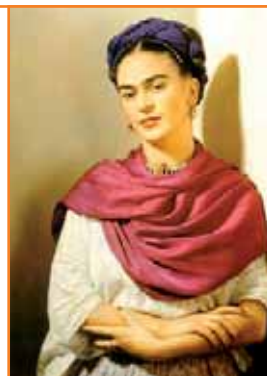

Biografia

Frida Kahlo

1907-1954

2007-2008, curs del centenari

Va néixer el 1907 als afores de Ciutat de Mèxic. El seu nom complet era Magdalena Carmen Frieda Kahlo Calderón. Era filla de Wilhem Kahlo (alemany i fotògraf de professió) i Matilde Calderón (mexicana, mestressa de casa i molt religiosa).

L'any 1910 va patir una poliomielitis. La seva malaltia va coincidir amb l'esclat de la Revolució Mexicana, i per aquests dos motius ella deia que havia nascut aquest any. Fruit de la seva malaltia, li va quedar una cama més curta i prima que l'altra. A l'escola ho va passar malament, ja que la seva relació amb els companys va ser complexa. Els altres la consideraven diferent pel fet de ser coixa. Això va provocar que visqués en un món imaginari i que s'inventés una amiga, tot això va marcar la seva pintura posterior. Va preparar-se per ser metgessa, donat que era bona estudiant, però poc temps després va conèixer el grup d'intel·lectuals anomenats els "Cachuchas", i el seu interès va girar vers l'art i la política. Cal dir que Frida va ser una de les 35 dones -dels 200 estudiants- que hi havia a l'escola preparatòria, i això va trasbalsar la seva mare.

El 1925 un tramvia li va passar per sobre; a més de fracturar-li la columna vertebral, una barra la va travessar i li va sortir per la vagina. L'accident va tenir unes seqüeles molt grans per a la Frida, tant físicament com psicològicament.

Aquestes lesions la van incapacitar per ser mare.

L'any 1926, va pintar el primer autoretrat. L'any 1929 es va casar amb el muralista Diego Rivera, que havia conegut en les reunions d'intel·lectuals, on, a més de parlar d'art, els unia un fort sentiment comunista. Fruit de la revolució serà sensible a la causa indígena i a la defensa de les tradicions i el paisatge propi del seu país, aspectes que també reflectia en la seva obra.

Les seves relacions amoroses varen ser diverses i força turmentoses. Donat l'èxit de Diego als Estats Units, van viure un temps a Nova York i Detroit. Entre 1937 i 1939, Leon Trotsky va viure exiliat a casa seva amb la seva dona. Frida tindrà un afer, i quan el van assassinar va ser acusada com a autora del crim. La van arrestar, però posteriorment va quedar en llibertat. L'any 1939 va exposar part de la seva obra a París, i allà va conèixer Picasso. A partir de 1943 va fer classe a l'escola Esmeralda, de Mèxic, i el 1953 es va organitzar una exposició de la seva obra a Mèxic. A partir d'aleshores el seu estat de salut va començar a empitjorar, fins al punt que li van haver d'amputar una cama per gangrena. Això la va fer caure en una profunda depressió, i va intentar suïcidar-se diverses vegades. El seu estat de salut no li permetia pintar, i escrivia en el seu diari alguns poemes en els quals mostrava la seva tristesa. Va morir a casa seva l'any 1954, després de pronunciar les últimes paraules: "Espero que la marcha sea feliz y espero no volver". El seu taüt va ser cobert amb la bandera comunista mexicana. Va ser incinerada i encara se'n conserven les cendres a casa seva i ara és la seu del museu que porta el seu nom.

Marta Labartra, Mercè Garcés i Gemma Martret. CEIP Baixeres de Barcelona

PROPOSTA DIDÀCTICA: FRIDA KAHLO A PRIMÀRIA

Marta Labartra, Mercè Garcés i Gemma Martret. CEIP Baixeres de Barcelona

Objectius

- Conèixer els aspectes més importats de la vida de l'artista.
- Valorar la influència de les seves vivències en la seva obra: el fet de ser dona, la seva discapacitat, la lluita al costat dels indígenes, els seus amors, etc.
- Identificar els aspectes més representatius de la seva obra en l'àmbit pictòric i en l'àmbit temàtic.
- Aprendre alguna de les tècniques i estils propis de l'artista.
- Treballar un dels aspectes definitoris del seu art per fer els nostres treballs a l'estil "Frida Kahlo".

Activitats

El treball a fer respondrà a tres grups d'activitats.

1. Tots i totes podem ser com la Frida, i és per això que per la festa de Carnestoltes construirem coses característiques d'ella: els collarets, els colors dels seus vestits, el seu famós unicejo, etc.
2. Expressió plàstica: la decoració de l'escola respon al tema "Frida Kahlo", donat que durant el curs 2007-2008 se celebra el centenari del seu naixement, i que, a més, fou dona, lluitadora i compromesa amb diversos aspectes de la seva vida i obra. També fou una de les dones pintores amb més reconeixement que hi ha hagut en el panorama artístic. Tot i que se'ls presentarà diversos quadres de l'artista, se seleccionaran, per al seu treball, els corresponents per temes a cada cicle. S'analitzaran els quadres a nivell de color, forma i materials i posteriorment es farà una aproximació a allò que l'artista vol mostrar. Es parlarà de conceptes com surrealisme i mexicanisme. Es treballaran els retrats, els autoretrats, la natura morta, els paisatges... Un cop fet aquest treball (que es pot fer oralment, però que també és important que se'n pugui fer algun recull escrit), passarem a fer les nostres pròpies produccions. Algunes activitats poden ser:
 - Autoretrats: dibuixarem la nostra pròpia imatge i com a fons hi posarem un paisatge propi del lloc on vivim.
 - Autoretrats amb animals típics del lloc on vivim.
 - Bodegons dels aliments típics del nostre país.
 - El meu diari. A més de fer-hi dibuixos podem escriure-hi impressions, anècdotes...
 - L'arbre genealògic o la foto de família. Pot estar format per familiars i amics. Es pot fer pictòricament o com un collage, enganxant-hi fotografies i dibuixos.
 - Dibuix d'un món imaginari. Podem aparèixer-hi nosaltres i altres persones barrejats amb elements de somni o irreal, tot el que pot servir per expressar el nostre estat d'ànim.
 - El gran mural. Imitant Diego Rivera, podem construir un gran mural on apareguin les produccions de tots els alumnes. Caldrà que aquestes produccions siguin de petites dimensions perquè hi càpiguen totes.
3. Diversos aspectes de la seva vida que tenen una influència clara en la seva obra:
 - Cicle Inicial: La lluita al costat dels indígenes i per la defensa del paisatge del seu país.
 - Cicle Mitjà: La seva malaltia i la seva visió d'ella mateixa.
 - Cicle Superior: Les seves relacions familiars, amoroses i amistats.

Material i recursos

A més de tots els que es necessitin per a les activitats d'educació visual i plàstica, cal tenir a mà mostres de quadres de Frida Kahlo. Aquests quadres els buscarem a Internet i en diversos llibres d'art.

Es visionaran diversos fragments dels films *Frida naturaleza viva*, de Paul Leduc (1984), i *Frida*, de Julie Taymor (2002). La bibliografia següent ens serveix per preparar els materials i també serveix perquè l'alumnat la consulti.

- DD.AA. (2007) *Frida Kahlo 1907-2007*. Catàleg de l'exposició a raó del seu centenari. Institut Nacional de Belles Arts. Editorial RM, S.A., Mèxic.
- DD.AA. (2005) *Descobrint el màgic món de Frida*. Textura Edic., SRL.
- Andrea Kettenman Kahlo, Editorial Taschen.
- http://es.wikipedia.org/wiki/Frida_Kahlo
- www.museofridakahlo.org
- www.fridakahlofans.com
- www.fkahlo.com
- www.mujareshoy.com

Finalment Doris Lessing ha rebut el Premi Nobel de Literatura

De família anglesa, va néixer el 1919 a Kirmansha, Pèrsia, avui Iran, però va créixer a Rodesia, avui Zimbabue, i viu a Londres des de 1949, on es va instal·lar després de deixar l'Àfrica. D'àmplia i sòlida formació, però autodidacta, va abandonar l'escola als 13 anys. Avui és una prolífica escriptora, amb més d'una trentena de llibres publicats.

Dona inconformista, rebel, lluitadora, crítica amb les desigualtats socials, ètniques, sexuals... tant en la seva vida com en la seva obra, on ho transmet amb lucidesa i sensibilitat.

Entre altres obres, destaquen *Canta l'herba* (1950), la seva primera novel·la, o la pentalogia *Els fills de la violència*, escrites entre 1952 i 1969; però és el *Quadern Daurat* (1962) l'obra amb la qual es va acabar consolidant en el marc de les lletres angleses, ja que va guanyar el Premi Medici a França com a millor novel·la estrangera. Amb això va esdevenir un referent de la lluita per l'alliberació de les dones els anys 60-70.

Les seves novel·les sovint tenen elements autobiogràfics, tot i fer servir estructures narratives diverses: el conte o la ciència ficció... és el cas de la seva darrera obra, *La clivella* (2007), que ja ha estat traduïda i publicada en castellà i en català, així com les seves novel·les d'indubtable i reconeguda qualitat literària: *Memòries d'una supervivent*, *Novament l'Amor*, *Memòries d'una jove inconformista*, *El diari de la bona veïna*, *Contes africans*...

Ha rebut nombrosos premis arreu, entre altres el Príncep d'Astúries de Literatura (2001) i el Premi Internacional Catalunya (1999), ha rebut el Premi Nobel als 88 anys per la seva obra escrita durant més de 50 anys, i és la persona de més edat a rebre'l.

El Comitè Nobel, va donar a conèixer els mèrits pels quals se li atorga el guardó, va fer constar la seva feminitat considerant la seva "capacitat de retratar l'èpica de l'experiència femenina". És una escriptora compromesa; la seva obra és una reflexió constant sobre la feminitat, i el fet que això es reconegui i es posi de manifest és un motiu per congratular-se'n, agrair-li les seves aportacions i la seva contribució a la visualització de les dones. Cal, doncs, felicitar-la i felicitar-nos pel fet que una dona rebi el reconeixement que es mereix.

Roser Mulet

V CONVENI DEL PAS LABORAL DE LES UNIVERSITATS PÚBLIQUES CATALANES

El 18 de desembre es va signar el V Conveni de les universitats públiques catalanes, on CCOO té el 52% de delegats i delegades al sector PAS-L.

Valorem el resultat com a positiu perquè els objectius bàsics han estat assolits.

Hem superat amb escreix els imports rebuts en el IV Conveni i no hem fet cap passa enrere en els drets assolits en el IV Conveni.

Hem afegit la carrera professional i els seus itineraris, i la clàusula de revisió salarial, fem possibles les permutes, els plans plurianuals de promoció, la percepció dels triennis pels temporals, se'ns aplicarà el concília català, amb el gran avenç social que suposa, la transformació del grup IV, l'aplicació de les jubilacions parcials amb contracte de relleu, mantenim el plus conveni i el premi de jubilació, un augment substancial del Fons d'Acció Social i del pressupost destinat a la formació. Per últim, també constituïm la sub-mesa del PAS-L dins de la Mesa general d'universitats i obrirem un nou ventall de possibilitats de negociació que emanin de l'aplicació autonòmica de l'EBEP al personal d'universitats.

Pel camí han quedat objectius i propostes que ha estat impossible de dur a bon port. Però no renunciem a seguir-hi treballant. Han estat quasi tres anys plens d'entrebancs i d'imponderables que ens han enfortit i marcat. Cal aprofitar aquesta experiència per treure més profit en la negociació dels nostres projectes. És evident que s'està produint un canvi en les relacions laborals. Un canvi que ens afecta i ens afectarà més en un futur molt proper. Caldrà estar preparats... Això no s'ha acabat, més aviat acaba de començar. El redactat acordat ens encoratja encara més, cal continuar la nostra acció sindical a cadascuna de les universitats durant els propers anys per omplir de contingut totes les possibilitats que s'obren amb aquest nou conveni.

Tenim feina!!! Felicitem a tots aquells que amb el seu treball han fet possible aquesta signatura.

Enric València. Responsable del Sector PAS-L. Interuniversitari de Catalunya

L'ESTAT DE LA COEDUCACIÓ

Si observem els centres educatius podem pensar que l'escola pública no és sexista, els infants comparteixen aula, aprenentatges, jocs, etc., i es podria dir, per tant, que la coeducació ha estat un èxit. Però si ens hi fixem una mica més podem observar que els estereotips de gènere segueixen, transmetent-se i consolidant-se a les nostres escoles. Explicaré que treballa en una escola on només hi ha un mestre, la resta de personal és femení i seguim utilitzant el masculí genèric per referir-nos a nosaltres mateixes, fins i tot si després d'una reunió alguna s'acomiada dient: "adéu noies", ràpidament rectificuem i diem: "bé, nois" o "ai perdó, i noi".

Segueixo sentint frases tan inoportunes com "Ui que bonica que véns avui, sembles una princesa", "vinga, aixeca't, que tu pots"; de segur que sabeu a qui van referides. Hi ha més exemples de l'àmbit que conec, per exemple en el món de l'ensenyament musical públic on, encara avui, majoritàriament s'hi matriculen nenes i noies, perquè segons ens diuen els mateixos pares i mares: "el meu nen prefereix fer futbol...". I els alumnes que sí que cursen estudis de música se'ls diu que són nens amb "més sensibilitat" que la majoria, com si no fos possible que els nois tinguessin aquesta qualitat per sí mateixos, de la mateixa manera que qualsevol noia. Bé, ja m'enteneu...

La diferència entre coeducació i escola mixta és força clara. L'escola mixta es limita a "agrupar" nens i nenes en les aules sense donar importància a tot el relatiu amb el món i el saber de les dones.

L'escola coeducativa es planteja des de la presència real de les dones, no tan sols en les aules, sinó en tot el que fa referència a la relació i la interacció entre alumnat i professorat, currículums, llenguatge, materials, llibres, jocs, activitats, etc.

Hem avançat molt a l'hora d'escriure, de parlar de la coeducació dins del currículum, de les unitats d'aprenentatge, etc., però encara ens queda molt a fer, molts estereotips són dins nostre, i és que l'escola és un reflex de la societat que la crea i en la qual està immersa. També és veritat que les nenes i els nens són la societat del futur; així doncs, si realment volem una societat igualitària, hem de seguir treballant per assolir una coeducació real.

Haurà de ser una lluita de TOTS I TOTES.

**Rosa Galdon. EBM Sant Medir
Dolors Claver. EMM Sant Andreu**

Per la retirada del document

UN DOCUMENT PEL DEBAT QUE SEMBLA NO SER-HO

El document de bases per a la Llei catalana d'educació ha estat presentat envoltat d'un ampli desplegament mediàtic sobre la situació de l'educació a Catalunya, especialment amb la presentació de l'informe PISA i l'informe de la Fundació Bofill. Aixoplugat per una part d'aquestes anàlisis, el Departament d'Educació aprofita per presentar un document de bases dient que la Llei ja està escrita. Ens preguntem: Estem davant d'un fals debat i d'un fals procés de participació? No entenem les presses del conseller per aprovar una llei que pretenem que sigui de país.

La llei ha d'anar acompanyada del desplegament de mesures de política educativa, la majoria d'elles consensuades i acordades en el Pacte Nacional per a l'Educació. El Pacte Nacional, al nostre entendre, és el punt de partida de la llei. El Departament d'Educació, en canvi, ha presentat un document que conté propostes on no veiem reflectits alguns dels acords centrals. Trobem propostes que contradiuen el Pacte i no trobem desenvolupats els aspectes nuclears que el Pacte orientava i la llei catalana ha de legislar.

DESENVOLUPAR EL PACTE ÉS CONDICIÓ NECESSÀRIA PER IMPLEMENTAR I APROVAR UNA LLEI D'AMPLI CONSENS POLÍTIC I SOCIAL

El document presenta alguns dels punts conflictius del nostre sistema que cal abordar, però fa una diagnosi parcial i interessada i oblida aspectes per nosaltres nuclears:

- Les deficients polítiques de programació i planificació escolar.
- La feblesa d'una Administració obsoleta i infradotada.
- La manca d'una ordenació educativa desfasada pel que fa a l'organització dels centres i l'organització del treball.
- La manca d'avaluació dels processos de canvi i experiències, iniciats els últims anys: inclusió escolar, integració de serveis, programes d'innovació, aules d'acollida, plans d'entorn, plans d'autonomia de centres, etc.
- Les transformacions de les estructures socials, laborals i familiars i el seu impacte sobre l'educació.
- Les diferències de gènere i de classe social i la seva incidència educativa.
- La dualització del sistema educatiu i la valoració sobre processos d'admissió d'alumnat, equitat del sistema, contribució a la compensació educativa...

LA LLEI HA D'ESTABLIR EL SERVEI PÚBLIC EDUCATIU

Tots els centres que configuren aquest servei han de compartir la mateixa responsabilitat social i han d'estar sotmesos als mateixos drets i deures, establint uns criteris de veritable confluència. La gratuïtat de l'ensenyament obligatori, la distribució equitativa de l'alumnat, la igualtat d'oportunitats, l'homologació de condicions laborals pels professionals, tenen un instrument definit al Pacte que són els contracte- programa. La Llei d'educació de Catalunya ha de desenvolupar aquest concepte.

LA LLEI HA DE DEFINIR EL SERVEI PÚBLIC D'EDUCACIÓ ON L'ESCOLA PÚBLICA I LA CONCERTADA ASSUMEIXIN LES MATEIXES RESPONSABILITATS I ON L'ESCOLA PÚBLICA SIGUI REFERENT I MODEL.

LES ADMINISTRACIONS HAN DE GARANTIR PER MITJÀ DE LA PLANIFICACIÓ I LA CONSTRUCCIÓ DE CENTRES PÚBLICS UNA OFERTA EDUCATIVA SUFICIENT I DE QUALITAT PER TOTHOM.

Els temes més complexos, com una escola inclusiva, la definició d'un servei públic educatiu que arribi a la majoria de l'alumnat sense discriminació, la descentralització i vinculació a un model més territorial i proper en la gestió, així com la capacitat d'autonomia de govern i de decisió dels centres, estan poc definits.

Sense el professorat, no anem bé

Des del punt de vista dels temes laborals s'ha començat la casa per la teulada sense establir uns acords previs que permetin fer un pas endavant amb la llei.

Els sindicats no hem estat ni consultats sobre formació inicial del professorat; propostes com la creació de cossos propis de Catalunya, la professionalització directiva, la promoció professional, etc., temes evidentment amb un impacte important sobre condicions laborals i que es pretén legislar sense diàleg amb els representants dels treballadors.

No veiem reflectida amb claredat suficient propostes que configuren una millora de les condicions dels professionals docents i d'altres professions d'educadors.

Calen propostes per incidir en la millora en els àmbits de l'educació infantil, el lleure educatiu, educadores i auxiliars, etc., així com una definició de perfils professionals i funcions en aquests camps.

L'educació, avui, té un abast molt més gran que el que es fa als centres educatius. La llei ha de regular i impulsar la qualitat i intencionalitat d'altres espais de forta incidència educativa. Les activitats complementàries i de lleure, així com orientar noves perspectives d'intervenció educativa des d'àmbits amb forta incidència en les joves i infants com els mitjans de comunicació, les relacions amb el món laboral, l'ús i la democratització de noves tecnologies de la comunicació.

ELS CANVIS EN L'ORGANITZACIÓ DELS CENTRES I LA MILLORA DE LES FORMES DE GESTIÓ I DIRECCIÓ DELS CENTRES NO PODEN DONAR LLOC A ESTABLIR FORMES PRIVADES DE GESTIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS.

UNA GRAN OPORTUNITAT PER A L'EDUCACIÓ INFANTIL

La LOE i l'Estatut de Catalunya determinen plenes competències per la Generalitat en l'educació dels infants dels 0 als 3 anys. La llei ha d'establir un impuls decidit per l'educació en aquesta etapa, l'increment de l'oferta educativa i un desenvolupament normatiu que situï l'educació de la infància en el centre de les garanties de millora educativa. L'oferta pública i la seva planificació han de ser la garantia d'un servei que és determinant per la compensació educativa i per garantir una millora global de tot el sistema. Ja tots sabem que en aquestes edats es gesta una part important del desenvolupament dels individus.

NO VOLEM UNA LLEI...

- Que promogui la gestió privada dels centres públics.
- Que no reguli de forma equiparable tots els centres que han de conformar el servei públic d'educació.
- Que no expliciti el model d'atenció educativa a la petita infància, 0-3.
- Que no proposi concrecions per assolir millores en els estudis postobligatoris i l'educació permanent i al llarg de la vida.
- Que no defineixi les finalitats educatives en el marc de la inclusió, l'educació especial amb un pas decidit per la millora de l'atenció a la diversitat.
- Que no expliciti un compromís de finançament.

COMENÇA EL PROCÉS DE SELECCIÓ AL COS DE CÀTEDRES

Al voltant de 6.600 professors/es de secundària s'han inscrit al procés de selecció per al cos de càtedres, dels gairebé 12.000 que reuneixen les condicions per fer-ho. Unes 4.700 persones de les que s'han presentat han sol·licitat l'informe de valoració de la seva tasca docent. Aquesta és la primera convocatòria de les quatre que s'han pactat amb l'Administració. Cal recordar que l'informe i la baremació d'aquest any servirà per a properes convocatòries.

El procés de selecció serà de març a maig.

OPOSICIONS 2008: es convoquen 6.740 places, xifra rècord a Catalunya

La majoria són del cos de primària, però la novetat d'aquest any és la convocatòria a places del cos d'arts plàstiques i disseny. La seva publicació al DOGC s'endarrerirà fins a primers de març a causa dels processos d'accés a càtedres. El procés selectiu començarà al voltant de Sant Joan i acabarà no més enllà del 19 juliol.

Com sempre, el sindicat mantindrà un servei d'informació i assessorament prèviament i al llarg de tot el procés selectiu per a qualsevol dubte, consulta o suggeriment.

Josep M. Isún

PERSONAL LABORAL

PORTES OBERTES A LA NEGOCIACIÓ

Llargament reclamada per part nostra, finalment s'ha constituït la **Mesa tècnica del personal laboral de l'educació especial**. S'ha acordat que es reunirà mensualment al llarg de tot l'any amb la perspectiva que, si s'arriba a acords satisfactoris, es puguin incorporar al conveni quan aquest es negociï, a principi de 2009.

Entre d'altres, creiem que és important arribar a acords pel que fa a: Funcions, tant del personal educador com auxiliar d'educació especial. Criteris d'assignació als centres. Presència a l'equip educatiu i al claustre. Càrrecs que es poden ocupar. Reclassificació dels educadors/es al grup B del conveni. Formació el mes de juliol amb dispensa d'assistència al centre. Plantilles i ràtios. Regulació de la situació dels fisioterapeutes, logopedes, psicomotricistes i audioprotesistes.

S'ha constituït també la **Mesa tècnica de llars d'infants** que, amb reunions igualment mensuals i amb la mateixa finalitat, tractarà d'arribar a acords sobre: Monitoratge, que cal que arribi fins a les 15 hores setmanals per aula. Horari presencial i no presencial del personal educador. Coordinació de riscos laborals. Complementos de directores i educadores. Intervenció de personal especialitzat en educació especial en casos específics. Suport a la direcció i a la docència.

Joan Collell

ensenyament privat

CONVENI AUTONÒMIC DE L'ENSENYAMENT PRIVAT DE CATALUNYA

Resolució del conflicte col·lectiu

Finalment, al gener ha sortit la resolució judicial del conflicte col·lectiu interposat per CCOO i UGT contra els signants del Conveni autonòmic de l'ensenyament privat de Catalunya. Amb aquest conflicte col·lectiu ens proposàvem obligar les patronals a iniciar les negociacions del conveni sense condicions prèvies. La sentència, tot i que desestima la nostra demanda, també deixa molt clar que són les parts signants del conveni, prèvia acreditació de la representativitat, les que han de negociar qualsevol modificació de l'àmbit funcional del conveni. La mateixa sentència estableix que ACENORC, patronal d'ensenyaments no reglats que exigia ser part del conflicte, no ha acreditat la seva representativitat al sector i, per tant, no pot ser part activa en el conflicte.

CCOO hem convocat les parts signants a una represa de les negociacions l'1 de febrer. El nostre primer objectiu continua sent mantenir la unitat del conveni i defensar les condicions de treball dels col·lectius menys afavorits del seu àmbit funcional.

Joan Puntí

UNITAT DIDÀCTICA: CONVERSA A LA CLASSE DE 5è

Adelina Escandell. CEIP Barrufet de Barcelona

En una conversa a començaments de març, en un grup de cinquè, comento que s'acosta el 8 de Març i els pregunto si saben què significa aquesta data.

A una de les nenes li sonava que era un dia que se celebrava alguna cosa de les dones. Ràpidament, alguns dels nens van començar amb comentaris del tipus: "Sempre es parla de les dones, i per què mai es parla dels homes?"

I d'altres en aquesta línia: "Avui ja hi ha igualtat, no cal parlar més de dones i homes".

Els vaig proposar que no continuéssim parlant per parlar, sinó que ens documentéssim. Per això els vaig demanar que durant la setmana del 6 al 9 de març recollissin els diaris i els portessin a escola.

A l'acabar la setmana, per grups, vàrem buscar fotografies d'homes i dones que corresponien a notícies (no publicitat). I les vàrem anar enganxant en un mural en tres blocs: fotos en què només sortien dones, només homes i dones i homes barrejats.

Després, de manera individual i per grups, vam explicar el que vàiem. A partir de les conclusions de cada grup vam fer un únic redactat que recollia totes les observacions.

El treball està en llengua castellana perquè es va plantejar des d'aquesta matèria.

Aquestes són les conclusions a què van arribar.

QUÉ OBSERVAMOS CUANDO MIRAMOS EL MURAL CON ATENCIÓN

- ✓ Hay muchas más fotografías de hombres que de mujeres o mujeres con hombres. Hay 24 fotos de mujeres, 19 de hombres y 72 de hombres.
- ✓ La mayoría de hombres que salen en las fotos son políticos (y no estamos en campaña electoral) o deportistas.
- ✓ Muchas de las mujeres son modelos
- ✓ Todos los hombres están serios; muchas mujeres ríen o chillan
- ✓ En la columna en que salen hombres y mujeres salen besos y abrazos.

El següent pas va ser formular aquesta pregunta i també, per grups, van arribar a aquestes conclusions:

Si nosotros y nosotras fuéramos extraterrestres y nos tuviéramos que dar una idea de quien vive en el Planeta Tierra a través de las fotos de los periódicos, pensaríamos que:

- ✓ Cuando naces ya eres adolescente porque no hay ninguna foto de niñas ni de niños
- ✓ Las mujeres no hacen deporte
- ✓ No sabríamos si las personas son altas o bajas
- ✓ Que en la Tierra hay muchos más hombres que mujeres y que las mujeres son esclavas de los hombres
- ✓ Que la mayoría de los hombres son políticos, deportistas, actores y cocineros porque no hay representados otros oficios; las mujeres son modelos
- ✓ Que los hombres y mujeres no se mezclan mucho.
- ✓ Las mujeres son o mayores o muy sexis

Durant aquella setmana un diari va publicar un article titulat: "Las mujeres apenas progresan como protagonistas de las informaciones o como fuentes de noticias." L'article feia referència a un estudi fet per una associació de premsa que semblava el que havíem fet a classe.

Vam llegir la notícia i vaig plantejar un problema de matemàtiques; es tractava de comprovar si el resultat del nostre estudi coincidia amb el de l'estudi publicat al diari de GMMP.

Primer van fer els càlculs de manera aproximada: En l'estudi del diari, de cada 100 notícies 21 són de dones; en el nostre mural, de 115 notícies 24 són de dones. Per tant, el resultat entre un i altre s'acosten molt.

Després ho vam calcular de manera exacta:

$$1000 / 115 = 0,8$$

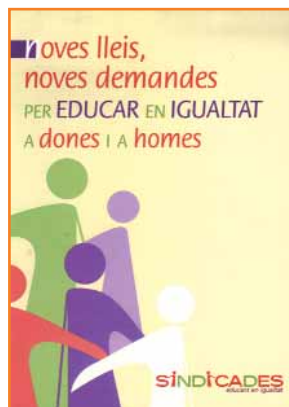
$$19 \times 0,8 = 15,2\% \text{ homes i dones}$$

$$24 \times 6,8 = 19,2\% \text{ dones}$$

$$72 \times 0,8 = 57,6\% \text{ homes}$$

$$19,2 + 15,2 + 57,6 = 92\% \text{ (no arriba al 100, però és per efecte dels decimals)}$$

I vam comprovar que el resultat del nostre treball coincidia amb el de l'estudi que explicava la notícia.

Noves lleis, noves demandes per educar en igualtat dones i homes

El passats 30 de novembre i 1 de desembre es van celebrar a Madrid les primeres Jornades de "SINDICADES" Educant en igualtat, organitzades pel Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, la Secretaria general de Polítiques de igualtat, l'Institut de la Mujer i els sindicats STES Intersindical, FETE-UGT i Federació de Enseñanza de CCOO.

Responsables de les secretaries de la Dona de l'Estat

Actualment es produeixen canvis legislatius d'interès per a una pràctica educativa a favor de la igualtat d'oportunitats i de drets entre els sexes. Aquests canvis responen a reivindicacions insistentment plantejades per organitzacions feministes, sindicats d'ensenyament i, en general, per bona part de la societat que rebutja la discriminació social, econòmica i política de les dones. Aquestes lleis s'han de traslladar a l'àmbit educatiu.

✓ La LEY ORGÁNICA DE MEDIDAS DE PROTECCIÓN INTEGRAL CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO, aprovada el 28 de desembre de 2004.

Es reprèn la pràctica de l'educació en valors i, en aquest context, la lluita contra la discriminació de les dones i contra el masclisme. Juntament amb aquests valors, la llei promou l'aprenentatge de les formes de resolució pacífica de conflictes, l'actitud crítica davant les formes violentes de solucionar-los i l'educació dels afectes i emocions com a aspectes essencials per a una convivència sense agressions. Les universitats inclouran i fomentaran de forma transversal en tots els àmbits acadèmics la formació en aquests temes.

✓ La LEY ORGÁNICA PARA LA IGUALDAD EFECTIVA ENTRE MUJERES Y HOMBRES.

Recull com a novetat la promoció de la presència equilibrada de dones i homes en els òrgans de control i de govern dels centres docents, pretén la prevenció de conductes discriminatòries i estableix criteris d'orientació de les polítiques públiques en matèria d'educació.

✓ La LEY ORGÁNICA DE EDUCACIÓN.

Assumeix les mesures educatives recollides en la Llei integral sobre la violència cap a les dones i incorpora els principis i els objectius de l'educació afectiva i el foment de valors com la llibertat i la igualtat entre dones i homes. Aquesta llei educativa recull la no-discriminació per raó de sexe en l'admissió de l'alumnat en els centres i l'atenció preferent pels centres que desenvolupin el principi de coeducació en totes les etapes educatives.

Una opció clara per a una educació integral que transmeti valors socials positius a dones i a homes. Una formació inicial i permanent del professorat que inclogui la igualtat entre ambdós sexes, tot seguint les pautes de la Llei contra la violència cap a les dones. Una dotació de professorat en els centres educatius amb formació i dedicació horària adequades per posar en pràctica la igualtat real entre els sexes.

Mercè Miralles i Conte
Secretaria de la Dona FECCOO

Algunes reflexions sobre el document: Bases per a la Llei d'educació de Catalunya des de la perspectiva de gènere

Entenem el dret a l'educació com un dret personal i no familiar; el terme "famílies" apareix de forma única i reiterativa com a únic model, en les Bases de la Llei d'educació, sense contemplar les diferents unitats familiars existents a les escoles.

El text està redactat en masculí genèric. Cal que les dones siguem visualitzades mitjançant la presència escrita en totes les expressions referides a persones. Les dades estadístiques no estan segregades per sexes, el % de fracàs escolar en noies és bastant més baix que en nois.

Es parla d'igualtat i no discriminació, però no s'explicita la discriminació per raó de sexe i les coses que no es diuen, no existeixen.

El Departament d'Educació no ha demostrat interès ni sensibilitat per dotar de recursos al professorat, ni elaborar materials que podrien orientar i ajudar el treball dels i les professionals en l'àmbit coeducatiu. S'hauria de fixar la coeducació com el veritable concepte d'educar, diferenciant-lo del concepte d'escola mixta; fixant currículums en els quals les dones siguin presents; potenciar la difusió d'experiències coeducatives entre centres per anar "creant cultura" coeducativa; formant els i les professionals -més enllà dels programes puntuals d'innovació- en la formació permanent i la formació inicial.

Quan una llei parla de superar desigualtats, la discriminació en el treball, afavorir l'equitat i la formació integral, és quan realment es pot parlar de coeducació.

Al llarg del document es parla sempre dels resultats i no pas de la importància dels processos. S'oblida que és necessari plantejar una formació integral basada en l'educació en valors.

Es parla de convivència però no de prevenció de la violència (masclista). Volem per al nostre país una educació que presti atenció no només a les capacitats intel·lectuals de l'alumnat, sinó també als afectes i sentiments, que desenvolupi les distintes facultats de les persones en les seves diferents etapes i que ajudi l'alumnat a desenvolupar una personalitat autònoma.

En definitiva, una educació que giri entorn de la satisfacció de les necessitats personals i no del mercat.

Pensem que si hi ha una llei amb impacte de gènere i que requereix pressupòsits de gènere és aquesta. En un tema tan complex com és el del gènere, les lleis educatives haurien, no únicament de trencar les barreres explícites que discriminen directament o indirectament les dones, sinó també adoptar noves solucions i estratègies que facin possible la formació de les persones i que realment permetin avançar cap a una educació de la diversitat, on es desenvolupin les individualitats tot respectant les diferències.

Una educació laica, que no segregui l'alumnat, que no imposi una determinada moral que des de sempre ha vertebrat el seu caràcter institucional i ideològic exclouent les dones de la vida social, cultural i política, relegant-les al procés reproductiu i als afers domèstics. Estem en un Estat aconfessional i l'educació ha de ser aconfessional i plural.

L'etapa 0-3 anys és la gran obviada.

En cap moment, quan es parla d'ensenyants, es fa referència a la presència massiva de dones mestres i professores i què significa això.

Quan es parla de convivència i de respecte a l'autoritat acadèmica, tampoc es té present que aquesta està "encarnada" majoritàriament en femení, només es parla de "directors" al fer referència als càrrecs directius. Aquest model que es presenta és antic, masclista i patriarcal, i entra en contradicció amb el professorat que imparteix un aprenentatge reflexiu i democràtic.

Volem una educació que faci visibles les aportacions de les dones a la història de la humanitat, i als diversos sabers, en el terreny històric, artístic i científic, que valori les experiències de les dones, tant en l'àmbit públic com en el privat, reconeixement de les tasques de cura, de producció i de reproducció, i que motivi, potenciï i fomenti la participació dels homes en aquestes activitats.

Mercè Otero Vidal i
Mercè Miralles i Conte

Refresquem terminologia referida a la coeducació

Mercè Miralles i Conte

especial
8 de març

GÈNERE

GÈNERE.- Conjunt de fenòmens socials, culturals, psicològics i lingüístics que s'associen a les diferències de sexe. El sexe és una realitat biològica a partir de la qual s'ha volgut justificar la desigualtat i el diferent repartiment de papers entre homes i dones. Als anys 70 aparegué el terme de gènere, fent referència al conjunt de característiques que s'assignen a dones i homes i que s'adquireixen en el procés de socialització de les diverses cultures al llarg de la història. El gènere és un concepte social variable en el temps i en les diverses societats i, per tant, és susceptible de canvi.

SEXI SME

SEXISME.- Actitud o comportament de menyspreu i opressió d'un sexe respecte a l'altre.

ESTEREOTIPS SEXUALS

ESTEREOTIPS SEXUALS.- Construcció cultural que suposa una visió arquetípica sobre cada un dels sexes, assignant-los de manera desigual i discriminatòria diferents papers, actituds i característiques. Els estereotips creen arquetips a través d'imatges que compleixen el paper de proposar models rígids en els quals s'han de donar determinats tipus de comportament per tal de ser socialment acceptats/des. Els estereotips sexuals fixen un únic model de ser home i un únic model de ser dona vàlids socialment, i, a partir d'aquesta imatge tòpica construïda, estableixen un sistema desigual de relacions entre els dos sexes.

CONCILIACIÓ

CONCILIACIÓ ENTRE LA VIDA PERSONAL I LA VIDA LABORAL.- Seria la possibilitat de compatibilitzar els dos àmbits de la vida de qualsevol persona: la familiar i la del treball. Tenint en compte que la tradicional divisió sexual del treball porta una desigual distribució dels papers que corresponen a homes i a dones, aquesta realitat és encara avui un desequilibri real entre els homes i les dones.

Les dones es van veure relegades a l'àmbit domèstic i de la família, mentre que els homes s'han apropiat del món públic i del treball remunerat. Aquesta divisió ha comportat un fre perquè les dones accedeixin al món del treball i puguin desenvolupar una carrera professional. Les dones que treballen "fora de casa" acostumen a fer el que s'anomena "doble jornada laboral". A tot això s'uneix el poc reconeixement social que tenen les tasques de cura i que, alhora, això comporta una desvaloració de les tasques tradicionalment considerades com a femenines. El problema de la conciliació entre la vida personal i la professional és avui una de les principals dificultats perquè les dones aconseguixin una veritable igualtat en el camp laboral i perquè puguin participar activament en la vida pública (lleure, política, social). Una de les vies possibles seria la coresponsabilitat, la distribució equitativa entre homes i dones de les responsabilitats derivades de la vida domèstica i/o familiar.

Aquest número inclou fotografies participants al **IX premi de fotografia Josep Maria Pérez Molinos**, organitzat per Comissions Obreres del Barcelonès, aquest any amb el tema: **DONES!**

Portada: - **Arran de terra.** Iris Martínez Solano

Pàg 3:

- **Resistència.** Doménec López Alió

- **Treballem per erradicar la violència.** Araceli Yelamos Pérez.
Premi Popular 2007

Pàg 6:

- **A Catalunya, feines multiculturals.** Sergi Bernal Ferrando.

- **Multitarea.** Lupe Requena Raboso

Pàg. 13:

- **Press.** Marta Martínez Carro

ELS HOMES NO PEGUEN

Beatriz Moncó. Il·lustrat per Mabel Piérola. Bellaterra (2005). 40 pàgines.

Els homes no peguen és un conte que vol cridar l'atenció contra la violència familiar i de gènere. És un avís contra la masculinitat mal entesa, contra la desigualtat entre homes i dones, contra el maltractament domèstic, contra les estructures de poder que permeten que les famílies i les seves relacions es converteixin en un terror quotidià, en un camp de batalla on els més febles poden perdre la vida.

En Xavier, un dels nens protagonistes, percep la violència que pateix el seu veí, l'Àlex, i la seva mare i no sap què passa. A mesura que passa la història es van plasmant les pors, els sentiments confusos, les incerteses, la tristor, el pànic.

Encara que el format del conte sigui recomanat per a nens i nenes fins a 8 anys, la complexitat del text permet utilitzar-lo fins als 12 anys tranquil·lament. O també com a incitador de dinàmiques en grups d'adolescents.

SISTEMA SEXO-GÉNERO (Unidad didáctica)

Seminario de educación para la paz / Asociación Pro Derechos Humanos
Ed. Catarata. Col. Edupaz. 2a. ed. Madrid, 2007

Aquests materials van ser elaborats pel Seminari d'educació per a la pau de l'Associació Pro Drets Humans, publicats per primera vegada el 1988 i que van rebre el 1r Premi Emilia Pardo Bazán del MEC, i han estat revisats i actualitzats per a aquesta edició.

La proposta de materials va adreçada a primària i a ESO, i està dividida en dues parts: una per al professorat, documents, recursos i bibliografia, i l'altra són propostes d'activitats i materials per a l'alumnat.

Aquesta proposta, que es va realitzar ara fa 20 anys amb l'objectiu de sensibilitzar sobre la problemàtica dels models home-dona en la nostra societat i la necessitat de canvi per aconseguir una societat més equitativa, continua sent, encara, absolutament actual i útil.

PERSÈPOLIS

Una pel·lícula de Marjane Satrapi i Vincent Paronnaud

Premi del jurat Festival de Cannes 2007

Pel·lícula que representarà França en els Oscar 2008

Persèpolis significa literalment en grec "la ciutat persa"; era el nom antic de la capital d'Iran (Pèrsia fins al 1935). També és el títol de la pel·lícula realitzada a partir de les historietes publicades a partir del 2000 per la iraniana Marjane Satrapi a França. Es tracta, alhora, d'un relat autobiogràfic i històric. Persèpolis narra, per mitjà de flashbacks, la gran i la petita història mirada i viscuda per una nena que va creixent físicament i intel·lectualment fins a esdevenir una dona jove compromesa amb el seu temps i el seu país.

El film va més enllà d'una crítica al règim dels aiatol·làs d'Iran i es converteix en una història universal de tres generacions de dones (àvia, mare i filla) amb les quals ens podem sentir identificades de maneres diverses en el nostre passat recent i arreu del món.

La sobrietat del dibuix en blanc i negre, la poesia del grafisme, l'onirisme d'algunes escenes i els diàlegs sempre plens d'humor ajuden a posar la distància necessària davant de molts esdeveniments tràgics en la petita-gran història de la rebel Marjane.

afilia't!

pots fer-ho a:

www.ccoo.cat/ensenyament

TU HI GUANYES

CCOO

el sindicalisme útil